

Minneord

OSS IMELLOM

MICHAEL DE VIBE

En god kollega og venn er revet bort. Han etterlater et stort tomrom, men også en stor arv. Jeg vil gjerne få takke Tom Andersen for det han har betydd for meg.

Etter tre år på sykehus og ti år i allmennpraksis følte jeg meg vel i rollen som lege. Pasienter kom, jeg diagnostiserte og foreskrev behandling. Det var riktignok en stigende uro i meg i forhold til mange med kroniske plager, der min biomedisinske forståelse kom til kort. I slutten av 1980-årene begynte jeg ved familievernkontoret i Alta. Der fikk jeg være med på en toårig utdanning i systematisk familieterapi, ledet av Tom. For meg ble det en skjellsettende opplevelse. Jeg fikk den grunnforståelsen at familiene vi møter, kommer med både problemet og løsningen. Min oppgave var å samtale med dem for å hjelpe dem til å få frem sin historie, slik at de fant sin løsning. I denne samtalen skulle jeg ikke stille spørsmål for å bekrefte eller avkrefte hypoteser jeg dannet meg, men for sammen med familien å utforske deres historie. Jeg måtte lytte åpent til det de kom med uten å avbryte. Dette var en stor overgang fra allmennpraksis, der jeg var vant til raske avbrytelser. Denne åpne, lyttende posisjon hadde ofte stor effekt og førte til endringer jeg ikke helt kunne forstå.

Videre betonte Tom viktigheten av å lytte til den indre dialogen som foregikk i meg under møtet med familien. Under refleksjonene vi ga tilbake til dem, var det legitimt å dele egne tanker og følelser på en åpen og ærlig måte. Dette var også nytt for meg, fordi jeg lenge hadde øvd meg på å holde mitt eget utenfor konsultasjonen. Samtalene ble i langt større grad reelle dialoger og møter mellom likeverdige parter som respekterte hverandres ståsted.

Til slutt vil jeg få takke Tom for at han viste meg betydningen av tilstedeværelse i møtet mellom mennesker. Rett før hans bortgang avtalte vi et felles seminar om dette. Jeg opplevde at hans evne til å være helt til stede utgjorde mye av kraften i de samtaler han deltok i. Jeg har senere utforsket trening i tilstedeværelse for å fremme helse og livskvalitet hos pasienter og helsepersonell og har fått bekreftet betydningen av dette.

Jeg vil takke Tom med et dikt av David Whyte.

Nok

Nok. Disse få ord er nok.

Hvis ikke disse ord, dette pust.

Hvis ikke dette pust, det å sitte her.

Denne åpning mot livet

vi har avvist

igjen og igjen

inntil nå.

Inntil nå.

Publisert: 9. august 2007. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 28. mars 2026.